

Motion

1980/81:10

av Kerstin Anér m. fl.

med anledning av proposition 1980/81:5 om ändring i läkemedelsförordningen

Propositionen 1980/81:5 ger patienterna möjlighet att på eget initiativ få behandling med naturläkemedel för injektion. Denna möjlighet ger propositionen dock enbart av humanitära skäl.

Läkarens problem ägnas inte samma uppmärksamhet i propositionen. Även denna fråga bör dock beaktas, om propositionen skall fylla sitt ändamål. Det nuvarande läget kan belysas med bl. a. följande exempel.

1. Många svårt sjuka reser i dag till utländska sjukhus på eget bevåg, på vänners eller bekantas inrådan eller på läkarremiss. Det rör sig ofta om cancerpatienter. I utlandet får de ofta terapi med olika läkemedel för injektion som inte är registrerade i Sverige. Huvudsakligen rör det sig om mistelpreparatet Iscador. (Detta preparat är registrerat i ett flertal europeiska länder.)

Det bör nämnas att Läkarförbundet har bedömt legitimerade läkares förskrivning av naturmedel för injektion, bl. a. Iscador, som en riktig åtgärd.

När patienterna återvänder till Sverige i objektivt eller subjektivt förbättrat skick är det inte godtagbart att den då aktuella behandlande läkaren överlåter behandlingsinitiativet till de sjuka själva. Läkaren bör stödja patienten på alla sätt, även när det gäller att fortsätta en framgångsrik medicinering. Många svenska sjukhus fortsätter en i utlandet påbörjad behandling redan i nuläget även vid till synes hopplösa tillstånd. Det gäller här att lagfästa en ganska utbredd praxis.

2. Men även i andra situationer bör läkaren kunna ta initiativet till behandling med naturmedel för injektion: om sjukdomstillståndet är sådant att han kan förmoda att naturmedel för injektion (inklusive homeopatica) är en bättre terapeutisk väg än gängse (riskbetonad) medicinering, bör läkaren få möjlighet till behandling med naturmedel för injektion. Detta gäller också de fall där läkaren behöver ett naturläkemedel för injektion som komplement till gängse behandling för att få bästa resultat.

Även i sådana situationer förekommer en ganska utbredd, om än inte helt så omfattande, användning av naturmedel för injektion på läkarrekommendation. Det juridiska läget är härvid helt annorlunda: en läkare, som i dag utifrån sin medicinska bedömning föranleds att ordinera naturläkemedel, (för injektion eller i annan beredning) anhåller om licens hos socialstyrelsens läkemedelsbyrå. Om licensen godkänns, vilket ibland endast kan ske efter skriftväxling, får ett apotek i uppdrag att beställa hem medlet. Innan medlet

finns till hands har det gått fyra veckor eller mer. I de flesta fall avslås emellertid licensansökan utan motivering. I praktiken fungerar således ej detta system.

Genom att underlätta för läkare att ordinera naturläkemedel (för injektion eller i annan form) skulle de behandlingsformer som grundar sig på medicinsk erfarenhet av dessa medel kunna utvecklas i Sverige och komma patienterna till del. En sådan utveckling skulle också överensstämma med propositionens syfte att möjliggöra behandling av naturläkemedel i Sverige.

Enligt utredningen (SOU 1979:2) skall patienten ta initiativet till behandlingen, medan läkaren inte bör föreslå patienten att använda naturmedel. Vad som nu avses gälla i detta viktiga avseende framgår ej klart av propositionen, även om föredraganden anför att alla läkare skall ha rätt att använda godkända naturmedel för injektion. Det bör under utskottsbehandlingen klargöras att läkaren skall kunna ta initiativ till sådan behandling.

De nya bestämmelserna bör omfatta även andra naturläkemedel än de för injektion. Det skulle bli en orimlig situation om man underlättade för patienten att få injektionsmedel men samtidigt ej vidtog någon förändring för övriga motsvarande preparat.

Vad sedan gäller sterilitetskrav för naturmedel för injektion bör endast sådana framställningsprocesser användas som garanterar en bibehållen verkningskraft av injektionspreparatet. Naturläkemedel för injektion kan vara känsliga för extrem temperaturbehandling. Aseptisk framställning, som också nämns i propositionen, bör vara det krav som man bör ställa på naturläkemedel för injektion.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen beslutar

1. att läkare skall kunna ta initiativ till behandling med naturmedel,
2. att krav på sterilitet för naturläkemedel bör kunna motsvaras av krav på aseptisk framställning.

Stockholm den 17 oktober 1980

KERSTIN ANÉR (fp)

PÄR GRANSTEDT (c)

ANDERS GERNANDT (c)